

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Palade Rodica, în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 25 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Bulba Andrei XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.12.2020 - 02.12.2021;
Instanță de apel: 18.02.2022 - 25.05.2022;
Instanță de recurs: 30.08.2022 – 07.12.2022.

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 02 decembrie 2021, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Bulba Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, la 3 ani și 4 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Bulba Andrei în beneficiul părții vătămate Tcaci Nicolae suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a reținut *în fapt* că, inculpatul Bulba Andrei, pe 19 aprilie 2019, aproximativ la ora 20:00, aflându-se în fața blocului de pe str. XXXXX mun. Bălți, acționând în baza unei intenții îndreptate spre sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, s-a apropiat de Tcaci Nicolai, care era așezat pe o bancă din fața blocului locativ, căruia i-a sustras deschis geanta de culoare neagră, confecționată din piele artificială, la preț de 400 lei, în care se aflau: 3 chei la preț de 100 lei, un aparat de fotografiat fost în folosință, la preț de 800 lei, un sigiliu metalic cu numărul 220, la preț de 100 lei, un telefon mobil, fost în folosință, de model „Nokia” de culoare negru, cu IMEI 356974091630596, IMEI 2 356974096630591, cu cartela SIM „Moldcell” la preț de 600 lei și bani 1 000 lei, cu care s-a eschivat de la locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate un prejudiciu considerabil în sumă de 3 000 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut *în drept*, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal - *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, soldat cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Avocata Palade Rodica, în numele inculpatului, a atacat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în latura stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată inculpatului o pedeapsă mai blândă, non privativă de libertate.

În motivarea apelului avocata a invocat că, la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a luat în considerație persoana inculpatului, atitudinea ultimului de cele săvârșite, faptul că acesta și-a recunoscut vina, este dispus să achite prejudiciul părții vătămate dar este în imposibilitate astfel cum la momentul examinării cauzei acesta ispășea pedeapsa în penitenciar, se căiește sincer de cele comise și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, lipsa circumstanțelor agravante, care în totalitate în esență, formează convingerea posibilității făptuitorului de a se corija fără a executa efectiv pedeapsa.

Consideră avocata că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea în privința acestuia a unei pedepse non privative de libertate.

3.1. Inculpatul, a solicitat în instanța de apel aplicarea în privința sa a Legii nr.243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 mai 2022, apelul declarat de avocata Palade Rodica în numele inculpatului a fost respins ca nefondat.

În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că, instanța de fond, la stabilirea pedepsei penale a dat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal ce-i determină scopul, precum și criteriilor generale de individualizare, în special celor de la art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, ce garantează vinovatului reducerea cu 1/3 a termenului pedepsei în cazul acceptării examinării cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, corect reținând că, scopul pedepsei penale este cel de restabilire a echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea comiterii atât de către el, cât și de către alte persoane a faptelor penale cu conținut analogic.

Prin urmare, numindu-i inculpatului pedeapsa închisorii, instanța de fond a ținut cont de personalitatea lui, că nu este la prima abatere de legea penală, anterior fiind condamnat (f.d.123), însă neconștientizând rolul educativ și preventiv serios a pedepsei, precum și cel de prevenire a continuării activității criminale, ceea ce-i determină caracterul criminal stabil și lipsa dorinței de corectare.

Astfel, pentru excluderea recidivării și prevenirea comiterii de noi fapte antisociale pasibile răspunderii penale, pedeapsa închisorii lui numită pe termenul stabilit este una strict necesară.

Deci, instanța de apel a considerat că, corectarea inculpatului este posibilă numai prin izolarea lui de societate, considerând, că pedeapsa închisorii va contribui efectiv la conștientizarea de către el a faptei comise cu prevenirea comiterii pe viitor, o pedeapsă neechitabilă pericolului social și gravității faptelor săvârșite, nu numai că nu va aduce la corectarea celui vinovat, ci ar determina neîncrederea societății și a persoanei în funcționarea legii.

Mai mult, măsură de constrângere - pedeapsa penală, pe lângă scopul său represiv, are și o finalitate de exemplaritate în ce privește comportamentul făptuitorului.

Referitor la solicitarea inculpatului privind aplicarea amnistiei, conform prevederilor Legii nr.243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu

aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova – nu este posibilă, în legătură cu interdicțiile de la art.6 alin.(1) lit. d) ce interzic aplicarea amnistiei față de persoanele (...) inculpate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la (...) art.187 alin.(2)-(5) Cod penal, adică fapta prejudiciabilă pentru care este recunoscut vinovat Bulba Andrei în speța dedusă judecării.

5. Avocata Palade Rodica în numele inculpatului, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia și aplicarea unei pedepse mai blânde.

În motivarea cerințelor sale menționează că, sunt neîntemeiate argumentele instanței privitor la faptul că inculpatul nu s-a corectat, iar aplicarea unei pedepse privative de libertate ar fi unica metodă de corectare și corijare. Or, în cadrul ședinței de judecată inculpatul a menționat că regretă sincer cele comise, realizează gravitatea acțiunilor sale.

Faptul că, inculpatul anterior a fost judecat, nu împiedică instanța de a aplica în privința acestuia o pedeapsă mai blândă, care ar atinge scopul pedepsei de reeducare și prevenire.

Mai mult, menționează avocata că, fiind eliberat din penitenciar după executarea pedepsei, de la data de 19 noiembrie 2021 și până la reținere - data de 02 februarie 2022, inculpatul nu a comis careva abateri sau infracțiuni.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal reține că, recurenta critică decizia instanței de apel la capitolul individualizării pedepsei, temeiuri pentru recurs care sunt prevăzute la pct.6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul constată că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele regulile stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează

răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră că, la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, prima instanță cât și instanța de apel au acordat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75 Cod penal, totodată că inculpatul și-a recunoscut vina, este caracterizat pozitiv, cât și de atitudinea acestuia față de cele săvârșite, ținând cont și de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia cât și a altor persoane.

Colegiul penal constată că, numindu-i inculpatului o pedeapsă privativă de libertate, instanțele inferioare au ținut cont de personalitatea inculpatului și că nu este la prima abatere de legea penală, anterior fiind condamnat.

La acest capitol, Colegiul penal evidențiază faptul că, inculpatul, neconștientizând rolul educativ și preventiv serios a pedepsei, precum și cel de prevenire a continuării activității criminale, îi determină caracterul criminal stabil și lipsa dorinței de corectare.

În context, Colegiul penal observă că, prima instanță cât și instanța de apel la emiterea hotărârilor au ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că, în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

La fel, Colegiul penal reține că, raționamentul de aplicare a unei pedepse mai blânde, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a

repara paguba pricinuită, comportarea în cursul procesului.

Astfel, aplicarea unei pedepse mai blânde este o prerogativă a instanței de judecată care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

În acest context, instanța de recurs respinge ca fiind neîntemeiate argumentele invocate de avocata inculpatului în cererea de recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

În consecință, Colegiul penal opinează că, argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a executării pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Palade Rodica, în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 25 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Bulba Andrei XXXXX* deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 ianuarie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie